

találkozni, akiket a háttérben eddig talán észre sem vettünk. Mindegyiknek mondanivalója van számunkra. Női szemünkkel kell meglátnunk, női fülünkkel kell meghallanunk, és női intuíciónkkal meg„szív“-lelnünk jelentőségüket.

Ezen az új, még alig járt úton hatalmas bátorítást jelent a tudat, hogy az első, aki szemben állt a Feltámadottal, nő volt. Mária Magdolna, aki „elment és hírül adta a tanítványoknak: Láttam az Urat“ (Jn 20,18).

Tóth József

A PAPI HIVATÁSOK PARADOXONA

I. Papok nem pottyannak az égből

A papságra szóló meghívás, amelyre a hivatás épül, nem misztikus esemény. Senki sem védekezhetik azzal: nem voltak lenyűgöző vallásos élményeim; nem hajított ki valami ismeretlen hatalom a ló nyergéből, mint Pált a damaszki úton! Az ilyen történet igen ritka. Általában a papok csakugyan nem az égből pottyannak. A hívás sem közvetlenül az égből hangzik, hanem közvetítő útján. Közvetítheti egy ember, – sokszor egy pap, emberi és papi kisugárzásával, örvendező életével, amelynek szemmeláthatólag van értelme; a sok jóval, amit tesz, amit talán a fiatal a saját bőrén tapasztalt. Lehet, hogy éppen olyan órában, amikor az élet beszűkült körülötte, amikor úgy érezte, hogy értelmetlenség az egész, hogy nincs remény. – Banálisnak mondható apróságok is hordozhatják. Talán egy mellékesen odavetett mondat: Sose gondoltál még arra, hogy pap legyél? Nem olvastad, milyen nagy a paphiány? Jó képességeid vannak, nem tudnál valami többet kezdeni velük? Hogyan gondoltad el a Krisztus-követést a gyakorlatban? – Egy-egy ilyen mondat, beszélgetés közben elejtett útmutatás papok, tanítók, barátok részéről minden további nélkül emberi közegévé válhat az isteni hívásnak.

Papok nem pottyannak az égből. Közvetítheti a hívást az emberi nyomorúság és rászorultság megtapasztalása saját szívében, barátaink szívében. Vagy akár egy leírás, amit a mai ember helyzetéről olvasunk, azzal a végkövetkezéssel: erkölcsi erőre van itt szükség, és ezt igazából csak a keresztény értékek biztosíthatják. Lehet, hogy erre valaki csakugyan belátja: a társadalomban, a világban, Európában, a mi hazánkban, városunkban, egyházközségünkben nélkülözhetetlenek a keresztény értékek, de ezeknek közvetítőkre, hirdetőkre, tanúkra van szükségük. A tanúságtétel szükségességének meggyőződése fölébresztheti a hivatást.

Papok nem pottyannak az égből. Mély vallásos élmények – a boldogság érzése egy jó gyónás után, a találkozás Jézus Krisztussal a szentmisében, a szentáldozásban, a szentírásvolasásban – arra a gondolatra juttathatnak va-

lakit: szeretném ezt a Názáreti Jézust, a Megfeszítettet és Feltámadottat közel vinni az emberekhez. A hívás mindig a hívó fél közelségét jelzi; de valami igényét is. Isten sohasem hív szándéktalanul. Hívása feleletre, ajándéka továbbadásra vár.

Saját hivatásom felismerése sem valami titokzatos dolog. Útja a fiatal ember emberi keresése, tapogatózása. Kutatja vágyait, örömeit, hajlamait, képességeit. Mélyen önmagába tekint Isten előtt, és ilyenkor talán fölfedezi szívében a hivatást, hogy Jézus és az emberek szolgálatába állítsa erőit. Minden keresztény hivatott arra, hogy Jézus Krisztust válassza és kövesse. A pap azonban még egy második választást is megejt: közvetlenül Jézus életformáját kívánja folytatni és életfeladatába beállni. A hivatás biztonsága nem mindig száz százalékos. Kezdetben talán csak 51 %. Sőt a biztonságérzés ingadozhat is: hullámhegy hullámvölgygel váltakozik. Mindez normális emberi jelenség. A papság megkövetelte radikális hit nem alakul ki egyik napról a másikra. Hivatás annyit jelent, hogy úton vagyunk, vagy inkább hogy rátettek egy útra. A fiatalok sokszor vagy ingatag hittel, vagy ellenkezőleg aggasztóan magabiztos „cementhittel” jönnek a szemináriumba. Mind a kettőből csak lassan lesz igazi személyes, felelős, papi hit.

Papok nem potyognak az égből. Hogy valaki egyáltalán erre a gondolatra jusson, és hogy ki is tartson benne, ahhoz bizonyos légkörre van szükség. Többek között arra, hogy a szülők, a rokonok, a baráti kör becsülje a papot, a papi tevékenységet. Ne fojtsák meg már csírájában a fölmerülő gondolatot ilyenforma kijelentésekkel: „Hülye vagy, hogy is gondolhatsz ilyesmire – minden pap bolond – csak megjátszák magukat – mire jó ez ma még? Jön az üldözés, és te leszel az első, akinek nekimennek. Szó sem lehet róla, át kell vened az üzletet az apádtól!” Hogy lehetne szó papi hivatásról ott, ahol csak szidják a papokat, a püspököt, a pápát, az egyházat? Ahol sohasem érződik hála, öröm Jézus Krisztus és az egyház miatt? Ahol sohasem hangzik el: milyen jó, hogy találkoztam ezzel a rendes pappal, vagy hogy az egyházközségünkben eleven élet folyik, és mi odatartozhatunk? Ahol nem esik szó arról, hogy az egyházközség nemcsak az egyes keresztényekből él, hanem a plébánosából is? A papi hivatás igénye, vágya, fölismerése, a szent kalandba való bebocsátkozás és kitartás csak akkor lehetséges, ha van közvetítő közeg. A pap nem az égből pottyan. Ha nincs közvetítés, nem lesz pap. Ha a szülők, a papok, a tanítók, a baráti kör, az atmoszféra ellenséges a papi hivatással szemben, nem lesz pap.

II. A pap az ég ajándéka

Igaz, hogy a papok nem az égből pottyannak. De mégis az ég adja őket ajándékkul az embereknek. Minden pap az Atya ajándéka, Jézus Krisztus szeretetének jele, a Szentlélek műve. Persze az ilyen megállapítással mindjárt együtt jár a veszély, hogy a papot valami emberfőlötti magaslatra emeljük. Pedig ép-

pen ezt szeretném elkerülni. Ha a pap az ég ajándéka is, ez nem jelenti, hogy emberi, személyes kijelentéseiben, cselekedeteiben, érzéseiben „égi”. Hiszen még nincs az égben. Alakuló, küzdő, vétkező keresztény ember marad, aki szenved a roppant feszültségtől egyéni tökéletlensége és nagy feladata közt. Mindennap újra beleáll ebbe a feszültségbe, és jaj, ha kivonja magát belőle! Nekünk keresztényeknek sem szabad a papokat sem csak bűnösnek, sem csak szentnek képzelni. Látnunk kell a különbséget az akár sikerült, akár hibák közt vergődő papi élet és a rajta át kapott isteni ajándék között. Talán azt tapasztaljuk, hogy a szava gyenge, ügyetlen, homályos, sőt olykor megbízhatatlan, – mégis arra hivatott, hogy Isten szavát belekiáltsa a mai nemzedékbe, tanúságot tegyen róla; emberi beszédén Isten szava hallik át, annak lesz közvetítője. Küldetést kapott, hogy csorbítatlanul, emberi tekintet nélkül hirdesse ezt a szót. A pap ajándék, mert Isten igéje rajta keresztül elevenen juthat el mindenkire.

A pap maga sokszor távol érzi magát Istentől, kételyek kínozzák, a hit homályában jár, hiányzik lelkéből az Úr bizalmas közelsége, – és mégis esz-köz e a Krisztussal való találkozásnak. Ha bemutatja a szentmisét, ha kiszolgáltatja a szentségeket, akkor Krisztus küldötte, aki mindig újból, mindig újonnan közvetíti Jézus Krisztus gyógyító jelenlétét. Eszköz Isten kezében; ahol ő van, ott utolérhetővé válik Jézus. Nem ő az üdvösség; de Jézus Krisztus felbonthatatlan szövetséget kötött vele minden ember javára és üdvösségére. Talán békétlenséget és bünt hordoz magában, talán képtelen a megtérésre, mégis feloldozást és bocsánatot tud osztani. Ő az, aki mindig újból hírdül adja az embereknek Isten készségét a kibékülésre, aki által ez valóssággá válik, mikor a feloldozásban közvetíti Isten bocsánatát; általa engesztelődünk ki Atyánkkal, és ezért ő maga is Isten ajándéka.

A pap sokszor van egyedül, talán sokszor magányos is. Lehet, hogy nemcsak a család hiányzik mellőle, hanem a bátorító, alapot adó baráti kör is. Mégis hivatása és feladata, hogy közösséget teremtsen. Közösséget a hitben, ahol fölélbred az egymás iránti szeretet, ahol az emberek Isten jóságát és könyörületességét sugározzák tovább egymásnak, ahol elevenen marad a Jézus Krisztusba, az ember jövőjébe és az egész emberiség megváltottságába vetett hit, ahol az emberi csüggedéssel szembeszegül a Krisztus ígéretébe vetett bizalom: „Bízzatok, én legyőztem a világot!” Ez a végső győzelem emberileg nem lehet biztosított. Az ígéret a hitből élő egyháznak szól, nem az egyes embernek. Az egyénnek annyiban van része benne, amennyiben összeforrt Jézus Krisztussal. Ennek a közösségnek záloga a pap; ezért az ég ajándéka.

A pap fájdalmasan érzi saját elégtelenségét. Olyan feladatot kapott, amivel sosem lehet készen. Lelkipásztori munkája erős hasonlóságot mutat a szülők vagy a nevelők munkájával. Nem kovácsolhatja kalapáccsal és üllővel a lelket. Általa Isten „ajánlhatja szeretetét” (vö. Róm 5,8). Nem lehet kiszámítani,

mekkora lelki, szellemi és fizikai erőbefektetést követel meg ez. A szabadság játékkerét kell létrehoznia a rábízottakban, hogy szabadon dönthessenek. Az eredmény sokszor rejtve marad előle: úgy érzi, hiába kínlódott. De a látszólagos vagy valóságos kudarc elfogadásában megújul benne a Kereszt termékenység. A pap Isten ajándéka.

A pap az egyház embere, annak feszültségében áll. Papság, kereszténység csak az egyházon belül lehetséges. Ez az a konkrét hely, ahol ma Jézus Krisztus foghatóan él. Ezért nagymértékben azonosulnia kell a mai egyház útjával. Az egyház nem öncélú építmény. Összeköttetésben áll a társadalommal; az emberekért van. A társadalom pedig folyvást változik, és ezek a változások nem irányíthatók emberileg. Az egyháznak kettős alpmagatartást kell megőriznie a világban: Egyrészt alkalmazkodnia kell hozzá, hogy mindig a kor nyelvén tudja hirdetni üzenetét, — másrészt ellent kell állnia neki, hogy el ne veszítse saját lényegét és Jézus Krisztussal való azonosulását. Az értékszemlélet különbözősége — a társadalom értékrendje mindig kevésbé egyezik meg az egyházával — az egyházon belül is sok nyitott kérdést és feszültséget hoz létre. A papnak mindezt ki kell bírnia, sőt igent kell rá mondania. Hordoznia kell a bizonytalanságokat és összeütközéseket saját magában, anélkül, hogy — saját magának és az egyháznak kárára — megtörne vagy elsötétedne. A pap az egyház jövőjének eszköze és ígérete, s ezért Isten ajándéka.

Igen: jelentéktelensége, gyarlósága, gyengesége dacára, annak ellenére, hogy sokszor kihagy a lélegzete, mikor új meg új fellángolással igyekszik a cél felé — a pap Isten értékes és pótolhatatlan ajándéka.

Ember a pap, de Jézus Krisztus szolgálatában áll, Isten szolgája, és hivatásos működésében az Ő műveit viszi végbe. A mi időnkben is hivatott, hogy esendő ember létére az embereknek Isten adományait közvetítse. Ez a szentelések kapott feladat lelkeknek és életének szenvedélye. A papi életben vannak magasságok és mélységek, örömek és szenvedések. Élete az isteni és emberi közötti feszültségben telik, feszültségben aközött, ami, és amit tennie kell. De örömei is hasonlíthatatlanok. A közvetítés, az Istennel való találkozás öröme, mikor látja, hogy mások részesei lettek ennek a találkozásnak, ennek a kegyelemnek, ennek a belső megbékélésnek. Látja, hogy segíteni tud, úgy, ahogy senki más. Hogy lehetővé teszi az embereknek a lemerülést a lélek legmélyére és az emberi vágy legmagasabb csúcsainak elérését. Papnak lenni azt jelenti: a j á n d é k n a k l e n n i ; és ez ismét feszültséget hoz magával. A pap ajándék, de szeretné magát megőrizni, mint bárki más. Vágya, sőt kötelessége, hogy Mesterével az önatadást gyakorolja, végrehajtsa, de fél odaadni, kiszolgáltatni önmagát.

A pap az ég ajándéka. Ahol ő van, ott egy darab mennyország jött el, ott lehetővé válik a találkozás az éggel, ott megnyílik az ég, ott az emberi élet nem sejtett méretekre tágul. Ott teljesség van, teljesebb élet, mert őt magát megígérte ez az élet, s azért mindenkit be akar vonni Krisztus életének megfoghatatlan ajándékába.

A pap nem az égből pottyán, de az ég ajándéka. Ebből a két mondatból világossá válik előttünk: Valamennyien vétkezünk a boldogság, az öröm, az emberi élet értelme ellen, ha megtagadjuk a közvetítést, ha nem mondunk igent a papi hivatásra, ha nem hagyjuk kibontakozni. Ha nem adjuk készséggel papnak a fiunkat. Ha mi papok nem igyekszünk győzelmesen beleállni a papi élet feszültségébe, a mélyre evezve, a cél felé törve, a célt Isten kegyelmével elérve.

Elek Gizella

FLORENCE NIGHTINGALE

Hősies cselekedetek képeket alakítanak ki, amelyeket az egyszerű nép a hős életével hoz kapcsolatba. Így keletkezhetett Florence Nightingale legendás alakjáról a „lámpásos hölgy” képe. Mindenesetre sokat mond ez a kép annak életstílusáról, aki lobogó lángként föláldozta és elajándékozta önmagát. Új stílusának lényege: Istenért dolgozni, az ő vezetése alatt, anélkül, hogy beszél-nénk róla. Nem kisebb valaki, mint I. F. Görres írja róla: „Választott volt és Isten nagy szolgálója. Küldetést kellett betöltenie a világban, nagy és jelentős jellembeli hibái és gyöngeségei ellenére.”

Bonyolult természet volt. Vonzó külsejű, szelíd hangú, világító tekintetű; de nem hagyta, hogy az érzelmek úrrá legyenek rajta, ezért igen hideg benyomást tudott kelteni. Minden kedvessége és humora mellett acélosan kemény volt. Sokat követelt munkatársaitól, mert saját mértékével mérte őket. Férfias és nőies tulajdonságok olvadtak össze egyéniségében.

A gazdag és művelt Nightingale család jelentős dél-angliai birtokain előkelő és gondtalan életet folytatott. Gyakran tettek hosszú utazást az egész háznép-pel együtt. Így született 1820-ban a második leány Firenzében, és keresztnévül szülővárosa nevét kapta. Az apa maga oktatta leányait. Görög, latin, német, francia, olasz nyelvet, történelmet, filozófiát tanultak. Florence szebb és intelligensebb volt nővérénél. De szenvedélyes, makacs természete is korán megmutakozott.

Nem volt még 17 éves, mikor döntő élmény nyúlt életébe. Naplójában így számol be róla: „1837. febr. 7-én Isten szólt hozzám, és meghívott szolgálátára.” Hogy milyen szolgálatra, az egyelőre homályban maradt.

Szüleivel másfél év alatt beutazza Francia-, Olaszországot és Svájcot. Élvezi a kellemes, gondtalan életet. Ünnepeelt bálkirálynő. Híres írók, művészek, tudósok csodálják, és szegődnek tisztelői közé. Az anya boldogan nézi szép és okos leánya körül ezt a fényes társaságot, és már szövi a jövő terveket. Csakhogy Florence egyáltalán nem boldog. Lelkiismerete nem hagy neki nyugtot. Isten szólt hozzá egyszer. Miért hallgat azóta? A sok élvezet közepette